

La Fundació Conexus i CaixaBank premien el científic valencià que ha revolucionat el grafè

- **Pablo Jarillo-Herrero ha sigut guardonat amb el VIII Premi Conexus, que reconeix la trajectòria i resultats en el camp de la ciència del físic valencià**
- **Goirigolzarri afirma que la inversió en R+D a Espanya és “escassa” i crida a “redoblar els esforços en la col·laboració empresa-universitat”**

Madrid, 6 de juny del 2024

La Fundació Conexus Madrid - Comunitat Valenciana, en col·laboració amb CaixaBank, ha atorgat el seu VIII Premi al físic valencià Pablo Jarillo-Herrero en reconeixement a la seva trajectòria i resultats en el camp de la ciència. Les seves investigacions han suposat una fita en la física, concretament amb els seus experiments amb grafè d'angle màgic, per la qual cosa el seu nom està en les travesses per al Premi Nobel. Les seves contribucions pioneres han avançat en la comprensió de les propietats topològiques, matemàtiques i superconductores dels materials bidimensionals i el desenvolupament de dispositius electrònics.

Durant el lliurament del premi, davant 200 empresaris, el president de Conexus, Manuel Broseta, ha manifestat que “Jarillo representa l'excel·lència del que som o fem a la Comunitat Valenciana, el caràcter emprenedor i innovador de les nostres persones, a més dels valors que promovem els empresaris que conformem Conexus: la col·laboració, la suma com a eix vertebrador de l'èxit, l'esperit dialogant i la necessitat de consens al voltant dels grans afers”.

Broseta també ha fet una crida a la necessitat de millorar la inversió al país en recerca i desenvolupament científic. “Espanya continua sent un dels països amb més necessitat de fer-ho i sobre tot en un moment en què el món estarà aviat en una cruïlla on el debat moral-regulatori-avenç científic cobrarà especial rellevància amb els enormes avenços i reptes de la IA”.

El president de CaixaBank, José Ignacio Goirigolzarri, ha felicitat Jarillo-Herrero, “un científic excepcional” i ha subratllat la importància de la tasca que desenvolupen els científics espanyols, si bé ha advertit que la inversió en R+D a Espanya és encara “escassa”. “I no podem carregar tota la responsabilitat en sector públic, perquè les xifres d'inversió de la iniciativa privada són millorables” i “ens recorden la necessitat de redoblar els nostres esforços en la connexió empresa-universitat, tan necessària per al desenvolupament de la innovació”, ha assenyalat.

En aquest sentit, Goirigolzarri ha destacat que la inversió econòmica és important, si bé l'avenç científic a Espanya “passa també per tenir unes actituds i valors de més ambició i assumptió de riscos”.

El premiat, a més de les paraules d'agraïment als seus pares, a la seva dona i als seus fills i al seu equip d'investigació, va animar els empresaris que donin suport a la investigació bàsica en ciència, a més de l'aplicada, perquè aquesta és la que canviarà el futur dels seus fills i nets. “És important preguntar-nos per a què serveixen els descobriments científics, però no és fàcil apreciar un descobriment en investigació bàsica perquè normalment passa moltíssim temps des que es fa fins que les aplicacions arriben, és normal que passin dècades”.

“És un procés llarg i normalment els científics estan motivats per aquesta curiositat intel·lectual i no per aquestes aplicacions, però tots els descobriments científics revolucionaris a llarg termini han portat a revolucions tecnològiques increïbles i normalment com més bàsica, després més disruptiva ha estat la tecnologia” ha explicat Jarillo, qui ha posat com a exemples d'aquesta realitat, l'origen de l'electricitat i la invenció d'internet. “Els físics no estaven pensant que s'anava a fer Google o Amazon, això va venir molt més tard”.

Segons Jarillo “els països tecnològics més avançats tenen un suport molt fort a la investigació no només per part dels governs, si no dels empresaris, per això a ningú li sorprèn que aquests són els països tecnològicament més avançats, amb les economies més fortes i els que tenen més bon desenvolupament en molts aspectes”.

Conexus organitza el Premi, en col·laboració amb CaixaBank, i distingeix una personalitat, empresa o institució que hagi promogut els interessos o la imatge de la Comunitat Valenciana en el territori nacional i internacional. Els premis anteriors han sigut Pablo Motos, Quique Dacosta, Ford, el Grup IVI, Porcelanosa, el Port de València, Lanzadera i Alicantec.

Pablo Jarillo-Herrero és actualment catedràtic Cecil i Ida Green de Física a l'Institut Tecnològic de Massachusetts (MIT). Va rebre la seva Llicenciatura en Física a la Universitat de València el 1999, i el Doctorat en Física de la Universitat Tecnològica de Delft a Holanda el 2005.

Després d'una estada postdoctoral a la Universitat de Columbia (Nova York), es va unir al MIT com a professor assistent de Física el gener del 2008 i com a professor associat permanent el 2015. Va ser ascendit a catedràtic el 2018. El professor Jarillo-Herrero va rebre el Premi Oliver E. Buckley de Física de la Matèria Condensada (American Physical Society, 2020), el Premi Wolf de Física (2020), la Medalla de la Reial Societat Espanyola de Física (2020), la Medalla i Conferència Distingida Lise Meitner pel Comitè Nobel de la Reial Acadèmia Sueca de Ciències (2021), el Premi Max Planck Humboldt Research Award (2021), Premi al Descobriment Científic de l'Acadèmia Nacional de Ciències d'Estats Units (2021), el Premi Dan Maydan en Investigació en Nanociència (2022), i la Medalla Ramón y Cajal de la Reial Acadèmia Espanyola de Ciències (2023). Va ser elegit membre de l'Acadèmia Nacional de Ciències dels Estats Units el 2022 i de la Reial Acadèmia de Ciències d'Espanya el 2023.

La investigació científica del professor Jarillo-Herrero se centra en l'estudi dels materials quàntics bidimensionals, amb especial èmfasi en les seves propietats electròniques, superconductors, magnètiques i topològiques.

Les seves investigacions abasten des de la física fonamental de la matèria quàntica de moiré fins a la invenció de nous dispositius nanoelectrònics, fotovoltaics i ferroelèctrics amb possibles aplicacions en nanotecnologia, intel·ligència artificial, tecnologies quàntiques i tecnologies emergents de generació i captació d'energia.